

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. I. Vtrum anima Christi comprehenderit Verbum seu diuinam
essentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

cognouit. non potuit autem perfectè cognoscere mysterium Trinitatis absque visione beatifica; ergo. minor prob. quia aliàs solum cognouisset per fidem, quæ est notitia imperfecta in genere notiarum supernaturalium, vel ut summum cognouisset per scientiam infusam modo infra explicando, qui tamen modus non videtur ita consentaneus statui puri viatoris.

Corollarium.

7. Vidit Deum à primo instanti conceptionis.

Imò ex dictis patet Christum à primo instanti conceptionis fuisse præditum clarâ Dei visione. 1. quia talis visio debebatur animæ Christi tanquam moralis proprietas, nec erat occasio differendi eius collationem. 2. quia decebat illam animam in instanti vnionis perfectissimè se ad Deum cōuertere per claram eiusdem visionem & amorem; & decebat statim illis modis et perfectissimè coniungi. 3. quia Christus statim à primo instanti conceptionis fuit Filius Dei naturalis etiam secundum naturam humanam, & proinde statim ius habuit ad bona paternâ, clarâ scilicet eius visionem, nec fuit vlla ratio differendi concessionem hereditatis.

ARTICVLVS III.

Verum Christus habuerit scientiam inditam vel infusam?

3.

Sensus quæst.

Negat Scot.

Affirmat S. Th. & communis alij

Bene prob. ex Isai. 11.

9.

Prob. rationibus. Res supernaturales sunt clarè cognoscibiles extra Verbum in proprio genere.

10.

NOTANDVM quætionem esse de scientia infusa per se, quæ scilicet naturæ vires superat, non verò de scientia infusa per accidens, quæ licet quantum est ex sua conditione possit per vires naturæ acquiri, tamē reipsa à Deo sit infusa, quâ ratione Adamo collata fuit scientia naturalis rerum naturalium.

Scientiam per se infusam Christo negant Scotus in 3. dist. 14. q. 3. & quidam alij.

Concedit S. Thom. cuius sententia est omnino verior & communior Theologorum. Prob. à quibusdam ex varijs locis Euangelij, sed ut videtur, minùs solidè, cum quæ afferuntur commodè possint intelligi de scientia beatifica vel naturali.

Videtur aptè probari posse ex Isai. 11. *Requisces super eum spiritus sapientie & intellectus &c.* quibus verbis denotatur Christum quâ hominem futurum præditum notitiâ supernaturali, & quidem alia à beata.

Prob. ratione 1. res supernaturales creatæ vt gratia & virtutes supernaturales sunt in proprio genere cognoscibiles extra Verbum, & quidem clarâ & intuitiua notitiâ; ergo dicendum Christum has nosse. atqui non sunt ita cognoscibiles notitiâ naturali, sed solum notitiâ supernaturali; ergo datur in Christo supernaturalis istarum rerum notitiâ, ea autem non est fides, vt pote obscura cognitio & per quam res in se non cognoscitur euidenter; non est etiam visio beata, cum hæc non terminetur ad res creatas in se immediatè & in proprio genere, sed ad Deum, & ut summum. Illo mediante ad alia, restat ergo vt Christus eas cognouerit scientiâ infusâ. prima conseq. prob. non debet negari Christo tanta perfectio quæ eius statui minimè repugnat.

2. In Christo sunt virtutes, vt q. 7. ostensum est; in quarum exercitio maximè connaturaliter debuit dirigi scientiâ infusâ; igitur in eo ponenda est huiusmodi scientia. minor prob. in exercitio virtutum non fuit directus fide, vt patet ex dictis q. 7. artic. 3. Non videtur dicendum quod dirigeretur clarâ Dei visione, quia exercebat plurima

opera virtutum tanquam viator; ergo erat magis conueniens vt dirigeretur notitiâ, quæ etiam potest in viatore inueniri, & nullam in suo genere dicit imperfectionem, qualis est scientia infusa.

3. Nisi talis notitia concedatur Christo, is minùs perfectè cognosceret res extra Verbum quàm Angelus; quia solum cognosceret notitiâ naturali, in qua Angelus superat; non videtur autem conueniens asserere Christum non habuisse perfectionem rerum cognitionem extra Verbum quàm habeat Angelus.

4. Probabile est beatos res supernaturales clarè nosse extra Verbum in proprio genere. igitur id non est Christo negandum.

Porro hanc scientiam etiam habuit ab initio conceptionis, quia ab initio non solum clarè vidit Deum, eumque amauit, sed etiam exercuit actus variarum virtutum supernaturalium; & omnino verius est quod eo instanti etiam clarè cognouerit ipsam gratiam in proprio genere; item visionem suam beatificam & virtutum actus, tum quos exercebat, tum quos exercebant alij; cum id fuerit illi moraliter debitum ratione vnionis hypostatice humanitatis cum Verbo.

De ipso lumine scientiæ infusæ, dicemus infra.

ARTICVLVS IV.

Verum Christus habuerit aliquam scientiam acquisitam?

AFFIRMAT. quia alioquin intellectus agēs, cuius munus est abstrahere species intelligibiles à phantasmatibus fuisset in Christo otiosus. Adde quod scientia naturalis sit magna animæ perfectio non repugnans altiori perfectioni.

Notandum S. Tho. non tantum velle fuisse in Christo scientiam naturalem quæ possit humanâ industriâ comparari, sed reipsa eandem successu temporis comparasse, quæ in re mutauit sententiam quam alibi tenebat, vt ait in corpore, de quo infra commodius q. 12.

Ex his articulis habemus quadruplicem in Christo esse scientiam, diuinam, beatificam, supernaturalem aliam infusam, & naturalem; quarum singulæ differunt naturâ & essentiâ; ita vt propter huiusmodi multiplicationem cognitionum non sequatur accidentia solo numero distincta respectu eiusdem obiecti simul poni in eodem subiecto.

QVÆSTIO X.

De scientia beata anima Christi.

ARTICVLVS I.

Verum anima Christi comprehenderit Verbum seu diuinam essentiam?

NOTANDVM ex S. Tho. 1. parte q. 12. art. 7. responsione ad 1. comprehensionem quantum ad præsens institutum pertinet sumi dupliciter. 1. prout opponitur prosecutioni, estque idem quod adeptio seu tentio rei, quæ ratione beati dicuntur comprehen-

Scientia infusa inueniri potest in viatore, & nullam dicit imperfectionem.

Hanc scientiam habuit Christus ab initio Concept.

11.

Resp. aff.

Sensu solutionis D. Tho.

Coroll. Quadruplex in Christo scientia.

1.

Comprehensio dicitur dupliciter.

fores,

fores, quia Deum possident, & modo rationali tenent per claram eiusdem visionem. Hoc modo accipitur comprehensio ab Apostolo 1. ad Cor. 9. Sic currit ut comprehendatur; & ad Philipp. 3. Sequor autem si quo modo comprehendam.

2. Strictè pro cognitione quā aliquid tam perfecte cognoscitur, quā ex parte sua est cognoscibile. quod addo, quia ad comprehensionem non requiritur ut ipsa cognitio sit tam perfecta quā esse potest, alioquin nihil comprehenderetur ab alio quā à Deo, cum solus Deus habeat perfectissimam notitiam ex parte ipsius notitiæ; sed ad comprehensionem sufficit ut res tam perfecte cognoscatur, quā ex parte sua & obiectivè potest cognosci.

Questio articuli procedit in secundo sensu; iam enim questione precedente art. 2. resoluit in Christo præter scientiam increatam esse beatam, quam habent comprehensores, & proinde certum est Christum quā hominem esse isto modo comprehendentem. Petitur ergo num etiam comprehendat Deum iuxta secundum sensum quo sumitur comprehensio, ad quod

Respondetur negativè; quæ conclusio videtur tam certa quā certū est nullam creaturam comprehendere Deum, imò nec posse comprehendere, quod communiter tradunt theologi; & videtur definitum in Conc. Lateranensi sub Innocentio 3. & refertur capitulo *Firmiter*, de summa Trinitate. ubi dicitur: *Firmiter credimus & simpliciter confitemur quod unus solus est verus Deus, æternus, immensus, & incommutabilis, incomprehensibilis &c.* à qua definitione universalis non possumus solido aliquo fundamento Christum quā hominem excipere; cum nō possit ostendi eius animam propter cōiunctionem ad Verbum peculiari ratione factam capacē comprehensionis quā essentia, cuius ceteræ animæ vel Angeli non sint capaces. Conf. si esset capax, vel id oriretur ex lumine gloriæ, vel ex peculiari Dei cōcursu; sed quodcumque lumen, & quicunque concursus dari potest animæ hypostatice Deo unitæ, potest etiam concedi animæ non unitæ, ergo.

2. Ex hac definitione habemus animam Christi non solum non comprehendere Deum de facto, sed nec posse comprehendere.

Eadem conclusio patet ex scriptura Ierem. 32. *Magna consilio & incomprehensibilis cogitatu.* ad Rom. 11. *Quam incomprehensibiles sunt iudicia eius, & inestimabiles viæ eius.* Quæ loca in omni proprietate sumpta non solum ostendunt Deum non posse per vires naturæ comprehendi, vel etiam de facto non comprehendendi à beatis; sed tantæ esse perfectionis & eminentiæ supra omnem creaturam, ut per nullam potentiam creatura eum valeat comprehendere.

Porro quomodo Deus non comprehendatur à beatis, quamvis eum clarissime videant, & ita quidem ut nihil quod sit in Deo eos lateat, explicatur à commentatoribus S. Tho. art. 7. questionis 12. citatæ, quod non iudicamus hic examinandum, eum quoad animam Christi nulla sit peculiaris difficultas quæ de alijs beatis moveri non possit; & proinde si possit solui & debeat quoad illos, possit etiam solui quoad animam Christi.

Quamvis autem Christi anima per visionem beatificam non comprehenderet diuinam essentiam, nihilominus eam clariùs & perfectiùs vidit quā vilius alius beatus; cum perfectio visionis respondeat perfectioni gratiæ; constat autem ex dictis q. 7. art. 10. Christum habuisse maiorem gratiam

quā vilius pura creatura habuerit; imò sit probabile habuisse maiorem gratiam, quā omnes creaturas simul sumptas.

Conf. 1. convenit inter doctores quod B. Virgo perfectiùs Deum videat quā videat etiam supremus Angelus; constat autem Christum perfectiùs Deum videre quā videat sanctissima eius Mater.

Conf. 2. omnino congruit eum qui alijs est causa beatitudinis, illam habere in gradu longè excellentiori quā habeant ij qui ab eo participant; & congruit ut fons superet riuos; ergo ex eo capite convenit ut Deum perfectiùs videat quā vilius purus homo.

Conf. 3. convenit filium naturalem præstantiorem habere hereditatem quā adoptiuos.

Contra resolutionem obijci potest S. Fulgentius responsione questionis 3. ad Ferrandum Diaconum; ubi ait, *Sanitati fidei penitus alienam ut dicamus animam Christi non plenam suæ deitatis habere notitiam; cum qua naturaliter unam creditur habere personam; quæ penè ad verbum inferius repetit.*

Resp. illam locutionem esse satis duram, & Fulgentium in re non videri aliud velle quā quod Christus homo ratione notitiæ increatæ Deum comprehendat, seu quod comprehensio Dei tribuatur homini Christo per communicationem idiomatum. id solum probant varia loca, quæ adfert in confirmationem suæ doctrinæ.

ARTICVLVS II.

Virum anima Christi in Verbo cognouerit omnia?

SUPPONIT S. Tho. ex 1. parte q. 12. art. 8. beatos aliqua videre in Verbo, hoc est, eadem cognitione quā vident diuinam essentiam quædam alia cognoscere, & quidē non per accidentis & quasi concomitanter eadem cognitione solum se extendente ad diuinam essentiam & alia obiecta, sed ita ut diuina essentia sit ratio & causa cognoscendi cetera obiecta, ita ut visio beatifica respiciat primò diuinam essentiam tanquam obiectum principale, & illa ipsa essentia sit ratio per eandem notitiam tendendi in alia obiecta.

Respondet duabus conclusionibus. Prior: anima Christi non cognoscit omnia quæ sunt in Dei potentia.

Posterior: cognoscit tamen omnia quæ Deus cognoscit scientiā visionis.

DVBIVM I.

An anima Christi cognoscat omnia possibilia?

SILICET, simul & ratione status beatifici. Huiusmodi scientiam concedit animæ Christi Dur. 3. dist. 14. & aliquot alij passim citati.

Sed communius negatur cum S. Tho. qui id ex eo probat, quod alioquin anima Christi comprehenderet diuinam essentiam, cum non possent omnia ex illa cognita cognosci quin ea perfecte penetraretur; nam quo plura cognoscuntur in aliquo, eò principium in quo & ex quo cognoscuntur, debet perfectiùs penetrari. ergo si omnes effectus cognoscantur, debet perfectissimè penetrari & per consequens comprehendi.

Verum licet conclusio ut dixi sit cōmunis & omnino tenenda, ratio non videtur carere difficultate.

Probabiliter Christus maiorem gratiam habuit quā omnes creaturæ simul sup̄tæ

Obiectio ex Fulgent.

5.

Soluitur; & explicatur S. Fulgentius.

6.

Quid sit beatus aliqua cognoscere in Verbo.

Resp.

7.

Sensus dubij. Affir. Dur. & aliqui. Auctor adhaeret S. Thom. neganti.

Ratio S. Tho. non caret a cultate.